

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Nummotheca Principum Austriae

ex gazis Aulae Caesareae potissimum instructa, & aliunde aucta, quae a prima aetate, qua in Austria cusa fuit moneta Sub Babenbergicae Stirpis Marchionibus, Ad Usque Habsburgicae Gentis Principes, Lineae Hispano-Austriacae, Huiusque Masculum Ultimum Carolum II. Regem Hispan.

Complectitur tabulas aeri incisas LI

Herrgott, Marquart

Friburgi Brisgoviae, 1752

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-241470](#)

Tab. XXV. pite coronato, & ad lævam converso.

† DEO: ET: CESARI: FIDELIS:
PERPETVO. Aquila simplex
pandens alas, pedibus duas co-
lumnas sustinens.

Nummus hic ad testifican-
dam fidelitatem, Cæsari, post
partam contra Protestantes vi-
ctoriam, oblatus. Conferantur
dicta ad nummos anni 1548.

- a L. & videatur Cl. KOEHLERUS (a), qui plures eius
generis unciales recenset, eo
tempore, ut in gratiam CA-
ROLI redirent, ab Ordinibus &
civitatibus Imperii signatos. Ad-
di hic posset nummus, quem
collector *uncialium* describit (b)
cum titulo: *Regis Arragonum &*
utriusque Siciliae. Verum eius
typum non vidi, & nos alias
tria ectypa cum illo titulo in
præcedentibus iam exhibuimus.
M. Imp. ar. sesquiunc. 3. drach.

LXX.

CAROLVS. V. ROMA. *norum*
IMP. erator SEMP. er AVGVstus.
Effigies Imperatoris cataphracti,
ad medium corpus, dextra sce-
ptrum tenentis, fin. capulum
gladii bellatoris, capite corona-
to & ad lævam converso.

MON. *eta no. va CIVITATIS.*
KAVFBVRENSIS. Insignia civita-
tis, addita hinc inde in area,
Christi æra: 1548.

Hoc ipso quoque anno un-
cialis cusus fuit *Campiduni*, quem
in scriniis nostris adservamus.
Antica pars recensitæ modo

TOM. II. P. I.

(a) M. B. L. P. III. p. 64.

(b) Vollständiges Thaler Cabinet KÖNIGS-

adversæ fere similis. Aversa CARO-
hanc epigraphen complectitur: LUS V.
ROM. MON. *eta no. va CIVITATIS:* IMP. ET
CAMPID. *unensis* 1548.

REX HI-
SPANIÆ.

Scutum maius coronatum,
impressa aquila Imperiali bicipi-
ti: ad latus dextrum parmula
Austriæ, ad sinistrum *Burgun-
diae*, in imo scutum, aquila sim-
plici, quæ Romanorum Regis
symbolum esse videtur, con-
spicuum: insperguntur ignita-
bula ordinis aurei velleris. M.
S. B. ar. pond. dimid. unc. 2.
drach.

LXXI.

CAROLVS. QVINT: *us ROM. a-*
norum IMPERATOR. Cæsar is
integra figura, coronati, cata-
phracti, sceptro, globo, &
gladio instructi: additur in area
hinc inde nota chronologica:
1658.

MONETA: CIVIT: *atius IMP: e-*
rialis BISVNTINÆ. Aquila bi-
ceps coronata, cuius pectori
parmula impressa, simplicem
aquilam referens, duas colum-
nas cruribus sustinet. Ex ad-
iecta æra Christi discimus,
nummum hunc ultimo CAROLI
anno cusum fuisse; supersunt
alii, qui post excessum eius si-
gnati sunt, qualem nos de an-
no 1666. possidemus, aliisque
in museo *Buoliano* adservatur,
ponderis drach. 1. & dimidia,
de anno 1661. Solebant nempe
Bisuntini ad exemplum aliarum
civitatum & rerump. typum no-
menque Cæsar is in nummis conser-
vare, a quo ius cudendi monetas
ad illos pervenit; uti late patet ex

N 2 num-
BERG 1735. in 8. edit. inter unciales Hi-
span. p. 18. n. 43.

CARO-
LUS V.
ROM.
IMP. ET
REX HI-
SPANIÆ.
a

nummis *Genuensibus* apud KOEH-
LERUM (a). M. S. B. ar. pond.
dimid. unc. 2. drach.

MONETÆ.

In censendis nummis, imperante CAROLO, usui communi destinatis, ordo exposceret, ut selectiores eorum typos, qui in Arragonia atque in Hispaniarum regnis fuerunt percussi, in medium proferremus; verumtamen quia selectiores huius generis nummos in praecedentibus iam vidimus, qui traectu temporis usuales sunt facti: diversæ quoque monetæ in Sicilia sint signatae, cum titulo *Regis Arragonum & Hispaniarum*, quarum ectypa postea daturi sumus, ordinem illum haud moramur. Moneta porro in Hispania, iam ævo CAROLI V. signata reperitur adeo, ut plurimum, deformis & mutila, ut typum monetarium vix internoscere possis. Exemplum huius rei mox oculis subiiciam: tum vero typos in Germania Superiori & Inferiori signatos proferam: his succendent ectypa monetæ in Sicilia percussæ: ad extremum addam nummos Mediolanenses, & duas monetas incertas.

LXXII.

MONETA HISPANICA.

Columnæ Herculeæ in fluctibus existentes, & litteræ quædam exesæ, aut certe non satis expressæ, ex quibus dumtaxat Imperatoris symbolum: PLVS VLTRA, distincte legi potest.

(a) M. B. L. P. H. pag. 36.

(b) Locul. III. p. 96. Tab. VI. n. 48.

In postica crux Hierosolymitana, in cuius quatuor angulis repetita *Castelle* & *Legionis* insignia comparent, cum perigraphæ: CAROLUS... IM. P. erator... REX...

Plures dantur eiusmodi deformes nummi, cum in auro tum in argento, qui in Mexico, mercatorum iussu, rudi typo signantur, & in Europam invehuntur. In recens apertis Grossorum scriniis similem fere typum, medii Realis, invenies (b). M. S. B. ar. pond. semiunc. & 2. drach. M. BUOL. de anno 1661. ar. pond. sesqui drach.

LXXIII.

KAROLVS. REX. CATHOLICVS. Protome Regis togati, & torquati, accisis crinibus, cum pileo in capite, qui corona laurea circumdatus est.

Genius alatus, scuto, arbori applicato, scripturiens, stylum admovet. Supra caput avis volitans, lauream & olivæ ramum rostro adfert; pone additum vas, quasi calix, forte atramentarii loco. Additur in ambitu titulus: VITORIA, omissa scilicet littera c.

Nummus hic, licet æra defititus, commode tamen ad annum 1520. consignari potest; quo CAROLUS rebelles Castellanos, haud procul Medina de Campo, prælio Kal. Dec. superatos, in ordinem redigit (c). Sistitur enim CAROLUS in iuvenili ætate, nec alio, quam Regis Catholicæ titulo honoratur. Etsi enim iam tum Romanorum

(c) Vid. STRUV. loc. cit. p. 972. seq.

Impe-

Tab. XXV. Imperator electus esset, principatum tamen nondum adierat. Denique alia, præter eam, quam dixi, *victoria*, CAROLI imperium haud præcessit, in cuius memoriam præsens nummus signari potuisset.

In veteri quidem æra *victoria* sub figuræ muliebris scheme constanter exprimi solet: extat tamen apud OISELIUM (a) nummus CONSTANTINI Magni, ubi *victoria* spoliis armorum infidens, clypeo, quem genius alatus, qualis & in nostro numero visitur, sustinet, & verba: VOT. XX. inscribit: ad cuius exemplum forte hic noster effictus est.

Cæterum nummus iste per errorem hoc loco irrepedit; cum inter memnonicos num. II. aut III. collocandus fuisset. Quod ut bene vertat L. B. obsecramus.

M. Imp. a.

LXXIV.

CAROLUS. RO. manorum IMP. erator AR. chi DVX. AVST. riae 1520. Protome CAROLI armata & torque aurei veleris ornata; capite coronato, & ad levam converso.

MONETA. NOVA. AVREA. STVTGARDI. ensis. Quaternio scutorum in decussim posita: Austria, Burgundia, Würtembergia & comitatus Teccensis.

Anno 1519. ULRICUS Princeps Würtembergicus, a Suevici foederis sociis, cum Reutlingenam, oppidum Imperii, ipsis confederatum; vi cepisset, ditione sua pulsus erat & eie-

(a) Loc. cit. Tab. LXX. p. 378. n. 2.

ctus. Eam dein provinciam CAROLUS V. ROM. IMP. ET REX Hispanie. b
Cæsar ab illis, restitutis sumptibus, post FERDINANDUS frater a CAROLO, cum hereditas dividideretur, obtinuit (b). Ut ergo omnia & singula iura in iliam exerceret CAROLUS, etiam monetam signari curavit, cuius rei hic & sequens nummus testis est. LUCK. pag. 43.

LXXV.

† CAROLUS V. IMP. erator AR. chi DVX. Scutum Austriae.

In aversa perigraphe prioris partis sic continuatur: † AVS. triæ DVX. WIRTEMBERGIAE 1520. Scutum Würtembergia. Ambos hos nummos laudatus auctor Castrenses, sed perperam appellat. Id. loc. cit.

LXXVI.

IMP. erator CAES. AR. CAROLVS. V. AVG. usus. Caput Cæsaris laureatum, ad pectus, cum lorica, a dextris sinistrorumsum.

Postica duas columnas, in fluctibus erectas, repræsentat, circumvoluta scheda, cui, fulgentibus litteris, solitum Imperatoris symbolum: PLVS VERA inscriptum: quod tamen chalcographus aliquanto distinxius expressit.

In loculamento, quo nummus hic in gazis Aulæ Vindobonensis repositus est, chartam eidem subiectam reperi, cui inscriptum: *Moneta Nordlingensis*. Quod si hoc ita se habeat, nummus forte honoribus Cæsaris a Nordlingensibus, aliarum civitatum exemplo, quæ, ut iam

N 3 monui,
(b) Vid. SLEIDANUS lib. IX. p. 237.

CARO. monui, CAROLUM his artibus
LUS V. demereri studebant, post dis-
ROM. solutum fœdus Schmalkaldicum,
IMP. ET REX HI- datus est. Nordlingenses por-
SPANIE. ro sub CAROLO V. ius cudendæ
monetæ exercuisse, docet num-
mus argenteus, in museo no-
stro asservatus, præter propter
viginti crucigeros appendens:
in cuius antica parte, protome
CAROLI armata, dextra sce-
ptrum tenentis, fin. globum
Imperii: capite coronato & ad
lævam converso: additur in
ambitu perigraphe: KAROLVS:
ROMANO: rum IM. perator. In
aversa duo scuta coniuncta cer-
nuntur, imposita nota chrono-
logica: 1531. (ubi in alio
1532. & in alio 1533.) legitur,
& inferius sigla: n. Nordlin-
giam denotans. Dictorum scu-
torum anterius, a summo bi-
partitum: in priori laterculo
leonem erectum, dextrorsum
versum exhibit: in secundo,
per transversum secto, binos
leones, eodem situ. Alterum
quadripartitum: in primo &
quarto duos cantharos repræ-
sentat: secundum & tertium
per transversum sectum est. Ad-
ditur in ambitu perigraphe:
† MONETA: NOVA: NORDLIN-
G. ensis. Habentur & alii civi-
tatum nummi sub CAROLI
regimine in Germania signati,
quos omnes recensere, non est
nostræ instituti. Unum tamen
aureum, ponderis unius ducati,
in museo BUOLIANO a me vi-
sum, ea ex cauffa hic describere
salm̄ visum est; quod in eo,
raro exemplo, titulus *Regis Si-
ciliae* legatur: cum potius a ci-
vitate Imperiali Augustana, ubi

is signatus est, titulus: *Roma*. Tab. XXV.
norum Imperatoris præferri de-
buerat. Adversa eius pars a-
quilam simplicem coronatam,
pansis alis, in pedes erectam,
exhibit: additis tantum siglis
I & P. & perigraphe, duobus
verbis absolutam: REX. SICILÆ.
1535. Aversa continet sueta
Augustæ Vindelicorum urbis in-
signia, adiecta perigraphe: AV-
GVSTA VINDELICORVM. 1527.
Sed vereor, ut duo typi num-
marii commutati sint; quippe
cum utraque nummi facies di-
versas notas chronologicas præ-
ferant. M. Imp. ar. pond. semi-
drach. & M. S. B. ar. fus.

LXXVII.

CAROLVS. V. ROM. anorum
IMP. erator ANNO. Domini NI.
MDX. LVI M. aii. ita forte legen-
dum. Protome Cæsaris togati
& torque aurei velleris ornati,
capite caliptra operto, & dex-
trorsum respiciente.

Suetæ columnæ in undis ere-
ctæ, addito symbolo: PLVS
VLTRA. Hic quoque nummus
ad memnonicos potius, quam
ad monetas pertinet. Qua ve-
ro occasione signatus sit, non
est adeo dictu proclive. M.
Gottovic. a.

LXXVIII.

CAROLVS. V. IMP. erator
AVG. usus. Protome Cæsaris
togati, capite caliptra operto,
ad lævam converso. Duæ col-
umnæ in undis absque inscri-
ptione.

Hic nummus *Grossus* dictus
est; quia crassus, ac spissus, &
in

Tab. XXV. in hoc minori modulo, pondere quinque drachmas æquans. Alium eius generis nummum vidi in museo BUOLIANO, eiusdem fere ponderis.

Similem fere typum reperi inter nummos D. de ROSENTHAL, sed facies Cæsaris dextrorum versa: in postica vero duo comparent scuta iuncta, *Austria & Castilia* insignibus notata, cum æra Christi 1545. M. Imp. ar. pond. semiunc. 1. drach.

LXXIX.

IMPERATOR CAESAR CAROLVS V AVGUSTVS. Protome CAROLI armata, capite laureato, dextrorum respiciente.

In aversa duæ columnæ in undis constitutæ. In ambitu peripage: GECTOIRS POVR CEVLX DV: & in dictarum columnarum medio, reliqua inscriptionis: BVRREAV MDXXX.

Calculus hic, uti & proxime sequens, in Belgio percusus fuit, quod ex inscriptione Gallica colligitur. M. Imp. ar. pond. 1. drach.

LXXX.

† CAROLVS: V: IMP: erator RO: manorum SEMPER: AVGVS-TVS. Effigies Cæsaris pectore tenus, armata, capite corona-to, & dextrorum converso. Inferne sub axilla sinistra, æra Christi 1540.

† GECTZ: (lege gectoirs) POVR: LA: SAVLNERIE: DE: SA-LINS. Aquila Imperii biceps & expansa, impresso pectori eius leone, ut puto, Brabantico.

(a) Locul. III. p. 95. Tab. VI. n. 47.

Calculus ad officium salina-CARO-
rium pertinens. Alium eius LUS V.
generis calculum vulgavit Cl. ROM.
Auctor scrinii *Grofforum* (a), IMP. ET
cuius delineationem supplemus REX HI-
SPANIAE. a

TECTOIRS. POVR. CEVLX.
DES. FINANCES. 1518. i. e. cal-
culus pro officialibus camerae.
Columnæ Herculis super aquas,
corona supra illas quiescit, ac
in medio illarum comparet igni-
tabulum cum flammis profili-
entibus.

In aversa navis tribus malis
instructa, contractis velis, &
ad oram inscripto lemmate:
PLVS OVLTRA (*plus ultra*).

Alius quoque æneo- inaura-
tus, in museo nostro asservatur,
in cuius priori facie protome
Cæsaris armata, capite laureato,
ad levam converso, cum ordi-
nis aurei velleris insigni, ex-
hibetur, addita peripage:
CAROLVS.... IMP. erator SEM-
P. er AVGUST9. In altera parte
scutum Hispanie repræsentatur,
cum epigraphe: GECTOIRS.
POVR. LE. BVRREAV. DES. FI-
NANC.es. M. Imp. a. G. C.
G. M. S. B.

LXXXI.

MONETÆ
NEAPOLITANÆ.

Scutum regnum Hispania-
rum coronatum, adpositis ad
latera siglis T M. & in margine
legitur titulus: IOANNA. ET.
CAROLVS. D. ei gratia, qui in
aversa parte sic continuatur:

† HISPANIARVM. REGES. SI-
CILIE. Crux Hierosolymitana.

Typum

CARO-
LUS V.
ROM.
IMP. ET
REX HI-
SPANIAE.

Typum huius nummi edidit
Cl. VERGARA in opere, quod
in forma quadruplicata vulga-
tum fuit (a). Sed is in altera

editione, quæ Romæ 1716.

a in fol. prodiit, desideratur. E-
gregiam vero laudatus Auctor
navavit operam in colligendis
Regum utriusque Siciliæ mo-
netis, quæ rebus, a CAROLO
V. gestis, non exiguum lucem
affundunt. Quaternionem hu-
ius generis nummorum aliunde
comparavi, quorum ectypa,
servato temporis ordine, cate-
ris subiungam. VERG. loc. cit.

LXXXII.

IVSTVS. REX. Crux Hiero-
polymitana. + LETITIA. PO-
PVLI. In umbone siglæ i. c.
coronatæ, JOANNAM & CARO-
LUM denotant.

Hic quoque typus deest in
editione, quæ in folio prodiit.
Cæterum *Justus Rex* iure me-
ritoque appellatur CAROLUS;
utpote qui non solum nulli un-
quam iustitiam denegavit, sed
& filium PHILIPPUM, ad eandem
virtutem, omni studio excol-
lendam, graviter, hunc fere
in modum, admonuit: *Ante
omnia cultum & timorem Numi-
nis ne unquam abiiciat, religio-
nis conservande rationem habeat,
legum ac iuris auctoritate prin-
cipatum stabilitat, inter cetera
dicens: quod nemini sciens &
prudens JUSTITIAM negavit* (b).

b Id. num. 2.

LXXXIII.

CAROLVS V ROMANORVM
IMPERATOR. Caput Cæsaris

(a) Tab. XXXVI. n. I. ad pag. 113.

(b) GODELEVÆUS apud SCHARDIUM Tom.

laureatum, ad levam conver- Tab. XXV
sum.

R. ex ARAGONIA vtriusque
SICILIÆ. Aquila Imperialis cum
insignibus consuetis CAROLI,
quibus ad scutum adpositæ sunt
flammeæ, ex insigni ordinis
aurei velleris desumptæ.

Differt nonnihil hic nummus
a moneta illa, cuius typum
VERGARA (c) edidit. M. Gott-
vvic. ar. & M. BUOL. vari-
antibus aliquantulum litteris,
pond. i. duc.

LXXXIV.

CAROLVS. IIII. RO. manorum
IMP. erator. Caput Cæsaris lau-
reatum, ad levam conversum,
pone illud sigla R, in imo tri-
folium.

R. ex ARAG onum VTRIV sive
siciliae. In paucis differt a præ-
cedenti, attamen diversus est
typus nummarius. M. Imp.
au. pond. i. duc.

LXXXV.

Aquila Imperialis, ut in po-
stica parte nummi præcedentis.
Perigraphe: CAROLVS. V. RO-
MANORVM IMPERATOR, quam
pars postica sic prosequitur.

Aragonie ISPA nia RVM: V-
TRIVS: que SICI: lie R: egnorum
R: ex. Crux, in cuius quatuor
angulis flammeæ, ex insigni or-
dinis aurei velleris desumptæ.
VERG. l. c. au.

LXXXVI.

Aquila Imperialis dimidia-
ta, coronæ laureæ inclusa,
sub-

II. p. 1000.

(c) Tab. XXXVII. p. 113.

NUMMOTHECA PRINCIPUM AUSTRIÆ. 105

Tab. XXV. subscripto Cæsaris nomine: CAROLVS IMP erator.

Posticam sequens inscriptio, quinque lineis absoluta, implet: OBSESSO CATHANZARIO 1528.

Signatus hic nummus a Cæsareanis, cum in urbe Calabriæ Cathanzario a milite Gallo ob-siderentur. Advenientibus autem Roma & ex Sicilia copiis, obsidio soluta, & paullo post exercitus Gallorum partim ferro, partim contagione absumptus (a) est. VERG. p. 89. ar. valoris unius Carolini.

²

LXXXVII.

Crux Hierosolymitana, ut paullo supra num. LXXXII. & in quatuor angulis totidem minores cruces. Perigraphe pariter eadem est.

Acervus armorum, igne conflagrantium: adiecta perigraphe: PAX. REGVM.

Similes duo nummi superius num. XXXVI. & XXXVII. descripti sunt, in quibus figura muliebris stolata stans, arma, seu scuta incendit, post pacem Nicæensem, & Crespiacensem, ut ibidem conjecturavimus, cusi. Hunc ergo eodem pertinere ex eo verisimile est; quod hic *Pax Regum* conceptis verbis legamus. Quanquam cum illo, qui nummum ad pacem Cameracensem, quæ anno 1529. facta est, referre voluerit, haud equidem contendam. Elogium IVSTVS REX, adversæ parti inscriptum, supra in num. LXXXII. iam legimus. Ex eod. p. 91. a.

TOM. II. P. I.

(a) Vid. GUICCIARD. Lib. XIX. p. 78.

LXXXVIII.

CAROEVS. IIII. RO. mano. rum. IM. perator. Caput CA-ROLI coronatum, sinistrorum respiciens, ad humeros cum paludamento: pone illud sigla R.

Aversam sequens inscriptio, quatuor lineis absoluta, & ramis laureis, in coronæ formam dispositis, inclusa, occupat: REX. ARAGO. num VTRIVS. que si. cilia ET. cetera.

Nummum hunc, uti & duo sequentes a Neapolitanis cusi fuisse, occasione coronationis CAROLI, Bononiæ anno 1530. a summo Pontifice peractæ, laudatus VERGARA docet. Id. p. 89. ar. val. unius Carolini.

LXXXIX.

CAROLVS. V. ROM. anorum IM. P. erator. Caput Cæsaris laureatum, ad levam conversum, cum paludamento: pone littera R.

In aversa igniarium cum flammis, ex insigni Ordinis aurei velleris, adiecto in peripheria lemmate: NON. ALITER. VIRTVS.

Signatus hic nummus anno 1530. ut supra notavi. Simillem typum reperies in supplemento I. ad recens aperta *Grosorum* scrinia (b). Id. p. 90. b
ar. val. dimid. Carol.

X C.

IVSTVS. REX. Crux Hierosolymitana.

In aversa columnæ Herculis in undis, circumvoluta schedula, ac superposita corona, ad.

O dito

(b) pag. 105. Tab. LX. n. 105.

CARO-
LUS V.
ROM.
IMP. ET
REX HI-
SPANIÆ.

CARO-
LUS V,
ROM.
IMP. ET
REX HI-
SPANIE.

dito in margine consueto lem-
mate: PLVS. VLTRA.

Hæc quoque moneta, ut
laudatus VERGARA docet, an-
no 1530. ut iam monuimus,
cusa est. Elogium adversæ
num. LXXXII. expendimus. Id.
p. 90. 4.

XCI.

CAROLVS. IIII. ROM. an-
rum IMP. erator. Caput Cæsa-
ris laureatum, ad lœvam con-
versum: pone sigla R, & in
inferiori margine vellus aureum.

R. ex ARAGO. niæ ET VTRIVS.
que si. ciliæ h. ierosolymarum. A-
quila Imperialis biceps coronata
sustinet clypeum, insignia CA-
ROLI referentem, imminente
superius corona.

Nummum hunc anno 1535.
Neapoli cusum & vulgo *Tari*
nominatum esse, quando CA-
ROLUS ex Africa victor redux-
erat, pluribus edocet laudatus
VERGARA. Id. p. 92. ar. val.
2. Carolinorum.

XCII.

Tab.
xxvi.

Crux oblique posita, de-
pendente ab ea aureo vellere,
ac imminente superius corona.
In area hinc inde siglæ K. & V.
quæ cum perigraphe nummi
una hunc in modum iungendæ:
CAROLUS V IMPERATOR. AVGVS-
TVS, quos titulos

Aversa sic prosequitur:
† REX. SICILIE. 1544. Aquila
simplex coronata, pennis alis,
stans supra siglas I. & M. quæ

(a) Numism. Imp. tom. II. pag. 383. in
not.

(b) Ad Numis. Imp. Rom. ex ære medio-
cri pag. 476. seqq.

(c) Conf. EUSEB. in vita CONSTANT. M.

forte *Imperator*, vel *Imperium* Tab.
interpretandæ. Id. ibid. in au. xxvi.

XCIII.

CAROLVS. V. ROM. anorum
1. imperator. Caput CAROLI
laureatum, sinistrorum respi-
ciens.

Crux Hierosolymitana, in
cuius quatuor angulis totidem
flammeæ, ex insigni aurei velle-
ris desumptæ, comparent. Ad-
ditur perigraphe: IN HOC SI-
GNO VINCES:

Similes nummos cudi cura-
runt Imperatores veteres: CON-
STANTIUS, CONSTANTINI filius,
VETRANIO & VOLUSIANUS GAL-
LUS, in quibus Imperator pa-
ludatus stans, dextra labaro
adnititur, in quo monogramma
nominis CHRISTI, sin. scipio-
nen gestat, assistente sibi a si-
nistris Victoria, a qua corona-
tur, adiectaque perigraphe,
quæ ab hac nostra parum dif-
fert: HOC, vel: IN HOC SIGNO
VICTOR ERIS: quo quidem num-
mo, ut viri clarissimi: R. P.
BANDURIUS (a) & PATINUS a
(b) docent, ad historiam signi
sanctæ crucis respicitur, quod
CONSTANTINO Magno, cum
bellum MAXENTIO inferret, in
cœlo ostensum est. Signum
enim illud, ut mox laudatus
BANDURIUS monet, mono-
gramma CHRISTI fuit, quod
crucem in se complectebatur
(c). Hinc legitime infertur:
in hoc & sequenti nummo cru-
cem

SOCRAT. & SOZOM. in hist Eccl. & præ-
fertim ANTON. AUGUSTIN. dial. I. ad BA-
RON. an. 353. n. 3. citante laudato BAN-
DURIO.